

Çocuklarımıza daha faydalı ebeveynler olmak adına onları ve onların gerektirdiği gelişimsel özellikleri bilmenin hem siz değerli velilerimiz hem de çok kıymetli çocuklarımız için daha sağlıklı olacağını düşündük.

İlköğretim dönemindeki çocuktan beklenen gelişimsel özellikler:

1. Fiziksel gelişim
2. Sosyal- duygusal gelişim
3. Zihinsel gelişim

FİZİKSEL GELİŞİM

Büyümenin ilk çocukluk yıllarına göre yavaşladığı ve gelişimin daha çok kol ve bacaklarda hızlı olduğu küçük kasların gelişimini sürdürdüğü yıllardır. (El, parmak, dil hareketleri). Küçük kaslar gelişimini sürdürdüğü için bu dönem çocuğu işlerinde kaba saba olabilir.

Yine bu dönem çocuğunda göz - el koordinasyonu tam sağlanamadığından (özellikle dönemin başlarında olanlar) resim, el işi, düzgün yazı yazma gibi etkinliklerde zorlananlar olacaktır.

Bu dönem çocuğunun görme yeteneğinin tam gelişmemesinden dolayı ince uçlu kalem kullanması, küçük puntolu yazı okuması göz sinirlerini yıpratır.(Bu

yüzden ilkokul 1.2. Sınıf çocuğunun kitapları iri puntolu olmalı.)

Bu dönem çocuğunda eklemeler halen yumuşak olduğundan dik oturma ve düzgün yürüme alışkanlıklarının kazandırılması önemlidir.

7-9 yaş

Bu dönem çocuğu oldukça enerjik ve hareketli bir görünüm sergiler. Çoğu zaman yorulduklarının bile farkına varmazlar. Bizlere düşen hareketli aktivitelerin arasına dinlendirici etkinlikleri yerleştirmek olmalıdır. Bu yoğun hareket ihtiyacı onları gereğinden fazla atılgan yapabilir.

Bu çağda beden sağlığı ile düşünme gücü arasında yakın bir ilişki olduğundan çocukların sağlıklı ve dengeli beslenmeleri önemlidir.

SOSYAL- DUYGUSAL GELİŞİM

Duygusal yaşantılarımıza yön veren **hipotalamus** ve **limbik** sistemdir.

İnsan duygusal yaşantılar için gerekli olan fizyolojik yapı ile doğuyor. Bu uygun çevre koşullarında destekleniyor ya da engelleniyor.

1. Sınıfa başlayan bir çocuk için bu dönem aile ya da anaokulu gibi dar bir çevreden çıkıp ilkokul gibi çok daha geniş bir çevreye girdiği ve kişilerarası ilişkilerin ve buna paralel olarak çocuğun sosyalleştiği bir dönemdir.

Sosyal gelişimin belki de en önemli basamağını bu geçiş oluşturur.

Çocukların en önemli duygusal ihtiyacı her dönemde olduğu gibi bu dönemde de sevilme ve beğenilmektir. Sevilen ve beğenilen çocuğunun ruh sağlığı daha sağlıklı bir görünüm arz eder. İlgili odağı olmak, başarılı olmak isterler. Başarısız olduklarında hayali başarıya sığınabilirler

Duygusal gelişim devam ettiğinden duygularda farklılıklar sıklıkla görülebilir. Bu dönemde korku, öfke, kıskançlık, neşe gibi duygular çocuğunun bir gününü ard arda doldurabilir.

Bu dönem çocuğu henüz esnek düşünemez. İşte bundan dolayıdır ki ilköğretimin ilk yıllarında görülen sabit fikirlik ve inatçılık çocukta düşünce esnekliğinin henüz kazanılmamış olmasından kaynaklanır.

Unutmayalım ki bu da gelişimle ilgilidir. Çünkü çocukta soyut düşünce 9 -11 yaşından itibaren gelişmeye başlar.

1. Sınıfa yeni başlayan bir çocuğun hayranlığı anne - babadan öğretmene kaymaya başlar, öğretmen yeni özdeşim modeli olur. Öğretmen tarafından beğenilmek onay görmek ister. Bu beğeni ve onayı kaybetmeme pahasına kurallara uymaya çalışır. Bu nedenle öğretmen çocuğun yaşantısında hem sosyal gelişiminde hem de duygusal gelişiminde en etkili kişi olmaya başlar.

Bu dönem çocuğu paylaşmanın gereğini kavrayacak olgunluktadır. Gittikçe artan arkadaşları ile geçinebilme ve paylaşma becerisi onun sosyal gelişiminin bir sonucudur.

7-8 yaş çocuğu

Kişilik olarak kendini gösterme ve bağımsız olma çabasıdır. Bu durum zaman zaman itaatsizliklere, inatçılıklara yol açabilir.

6-7 yaş çocuğu

Müzevirlik sıklıkla görülen bir davranıştır. Bunun nedeni anne babaya ya da öğretmene kendini fark ettirme ve beğendirme çabasıdır.

Bu dönem çocuğu arkadaş seçiminde titiz davranmaya başlar, samimi 1 ya da 2 arkadaş edinir. Ayrıca arkadaşlıklarda her cins kendi içinde eşleşir.

Bu yaş döneminde oyun da farklılaşır. Oyunun bozulmaz kuralları vardır ve oyun içerisine giren bir üçüncü kişiye “her şeyi berbat eden” gözü ile bakılır. Bu yaş dönemi çocuğunda koyulan oyun kurallarını başkaları değil sadece kendileri değiştirebilir diye, egosantrik bir düşünce söz konusudur. Bu dönem çocuğu henüz kendini değerlendirme becerisine sahip değildir. Bu yüzden içeriği sık değişen arkadaşlık sorunları ile karşı karşıya kalabilir.

Bu dönem çocuğu eleştirilere çok hassastır. Kendi olumlu benlik imajını oluştururken çevresel desteğe ve onaya fazlasıyla ihtiyaç duyar. Çevre desteği o denli önemlidir ki onun için yakın çevresini hayal kırıklığına uğratmaktan çok korkar. İşte bu yüzden ki onların davranışlarına karşı hissettiklerimizi onun onurunu kırmadan **BEN DİLİ** ile ifade etmeliyiz.

“İyi bir dinleyici olmak” bu dönem çocuğunun sahip olmakta zorlandığı bir durumdur.(dinlemeyi konuşmak kadar sevmez.)

ZİHİNSEL GELİŞİM

7-9 YAŞ

Bu aĐ ocuĐunda hala somut dűŐünce hakimdir. ocuk duyguları ile dűŐünür.

En kolay yaparak ve yaŐayarak öğrenir.

Yine de oyun çaĐına göre biraz daha gerçekçi dűŐünür.

Çocuğun zaman kavramını öğrenmesi de onun gelişimi ile ilgilidir.

Okula başladığı zaman çocukta kabaca bir saat kavramı vardır, ancak takvimi, ayları, haftaları ve günleri öğrenmesi belirli bir gelişim basamağına erişmesi ile mümkündür. Biz yetişkinlerin anladığı anlamda zaman kavramı çocuklarda ortalama 4. Sınıfta kazanılır.

ÇOCUĐUN HER GELİŐİM EVRESİ BİRBİRİNİ ETKİLER. Zihinsel- fiziksel- duygusal gelişim bir arada dűŐünülmelidir.

Gelişim bir süreçtir...

-
- Gelişim basamakları belirli bir sıra izler ve iç içedir.(Önce yürüme, sonra koŐma gibi.)
- Gelişim derece derece oluşur. Gelişme bir gecede aniden meydana gelmez. Yavaş yavaş birbirini takip eden süreçler ışığında oluşur.
- Her ocuĐun gelişim hızı kendisine özgüdür.

Mercan aĐrı Koleji Rehberlik Birimi

Psk. Aynur YILMAZ